

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angst

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angst", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angst*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 83. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698092302416/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angst

Menneskets Sandselighed bliver ved Synden sat som Syndighed og altsaa lavere end Dyrets, og dog er det netop fordi det Høiere her begynder; thi nu begynder Aanden.

Øieblikket er hint Tvetydige, hvori Tiden og Evigheden berøre hinanden, og hermed er Begrebet *T i m e l i g h e d* sat, hvor Tiden bestandig afskærer Evigheden og Evigheden bestandig gennemtrænger Tiden. Først nu faaer hiin omtalte Inddeling sin Betydning: den nærværende Tid, den forbigangne Tid, den tilkommende Tid.

Ved denne Inddeling tiltrager det sig strax Opmærksomheden, at det Tilkommende i en vis Forstand betyder mere end det Nærværende og Forbigangne; thi det Tilkommende er i en vis Forstand det Hele, hvorfra det Forbigangne er en Deel, og det Tilkommende kan i en vis Forstand betyde det Hele. Dette kommer deraf, at det Evige først betyder det Tilkommende, eller at det Tilkommende er det Incognito, hvori det Evige, som incommensurabelt for Tiden, dog vil bevare sin Omgængelse med Tiden. Sprogbrug tager saaledes stundom det Tilkommende identisk med det Evige (det tilkommende Liv – det evige Liv). Da Grækerne nu ikke havde i dybere Forstand Begrebet af det Evige, saa havde de heller ikke Begrebet af det Tilkommende. Man kan derfor ikke dødle det græske Livs Fortabthed i Øieblikket, eller rettere man kan end ikke sige, at det var fortabt; thi Tideligheden var af Grækerne ligesaa navn opfattet som Sandseligheden, fordi der manglede Bestemmelse af Aand.

Øieblikket og det Tilkommende sætte igjen det Forbigangne. Skulde det græske Liv overhovedet betegne nogen Bestemmelse af Tiden, da er det det Forbigangne, dog dette ikke bestemt i Forhold til det Nærværende og Tilkommende, men bestemt som Tidens Bestemmelse overhovedet er det, som en Gaacforbi. Her viser den platoniske Erindren sin Betydning. Det græske Evige hgger bag ved som det Forbigangne, i hvilket man kun baglænds kommer ind*. Dog er det et aldeles abstrakt Begreb af det Evige, at det er det Forbigangne, hvad enten det nu nærmere bestemmes filosofisk (den filosofiske Afloen) eller historisk.

Overhovedet kan man i at bestemme Begreberne af det Forbigangne, det Tilkommende, det Evige, see paa, hvorledes man har bestemt Øieblikket. Et Øieblikket ikke, saa kommer det Evige frem

* Man betænke atter her den Kategori, jeg holder paa, Gjæntagelsen, ved hvilken man kommer forlænds ind i Evigheden.